

Westbroekse Zodden

Trillend laagland, jagende vogels

Ronald Hermsen

Je kunt er een film mee openen, met de aanblik van de Westbroekse Zodden. Tenminste, zoals het land er op vrijdagavond 16 juni bij ligt: een prachtige zomerse avond met strijklicht, dat de vormen scherp neerzet en kleurschakeringen volledig tot zijn recht laat komen.

Maar in deze idylle vinden veldslagen plaats. Dat was vroeger al zo, vertelt Hedwig Schoorlemmer, die samen met Margreet Bijpost de excursie leidt.

Op 26 december 1481 woedde hier de Slag bij Westbroek tussen de legers van het prinsbisdom Utrecht en de Staten van Holland enerzijds en de Utrechtse burgers en opstandelingen in het andere kamp. Het was een van de laatste veldslagen tijdens de Hoekse en Kabeljauwse twisten.

Idylle

En nog altijd vinden er 'veldslagen' plaats. Tussen de boeren- en gierzwaluwen, die elegant maar scherp boven onze hoofden zwieren en alle voor ons onzichtbare insecten, die ze vloeiend najagen.

En tussen de visdiefjes, die subtiel duikend hun kostje bij elkaar zoeken en de vis, larven, kreeften en insecten in het water. De kleine mantelmeeuwen

lijken het makkelijk te hebben vanavond. Ze zwermen duikend en buitlend achter de tractor van de grasmaaiende boer, loerend op vermorzelde lekkernijen.

Ook de bruine kiekendief laat zich laag glijdend mooi bekijken in het strijklicht van de vooravond.

Voor ons een idylle, "Holland op zijn mooist", zegt één van de elf excursiegenoten, waarin tal van stille gevechten woeden.

Moerasland

De Westbroekse Zodden is een polder van ongeveer 52 hectare ten westen van Westbroek (Utrecht). Zodde betekent laag en moerassig land. Wat klopt, bij regen kan het hier behoorlijk zompig zijn.

Bij de turfwinning ontstonden petgaten: langgerekte plassen en brede sloten.

Op de tussengelegen legakkers werd het veen gestort. Na verloop van tijd groeiden de petgaten dicht, drijfwillen van waterplanten groeiden vast aan oeverplanten en vormden zo trilveen.

De iets hoger gelegen, drogere delen werden door boeren als hooiland gebruikt. Door het turfsteken en maaien ontstond een open landschap met veel water.

Sinds 1991 wordt het gebied beheerd door . Door het kappen van het moerasbos en het scheppen van open water ontstonden er rietvelden en schraallanden .*

Bert Bos

Een deel van het gebied is opengesteld, op het Bert Bospad kun je erdoorheen lopen. Bert Bos (1946-1996) was boswachter in de Vechtstreek.

Het naar hem vernoemde pad is bijna vier kilometer lang en loopt van de Kerkdijk in Westbroek naar de Kanaaldijk bij de Egelshoek (en voor wie wil ook andersom).

Bijkomend voordeel: verdwalen is onmogelijk, wel kun je in een kleine cirkelgang weer teruglopen naar je beginpunt – prettig voor wie met de auto komt. De verschillende biotopen, moerasbos, open land en water, zorgen voor een verscheidenheid aan vogels.

Roerdomp

Naast de al genoemde vogels horen en zien we volop rietzangers en rietgorzen aan de met riet begroeide waterkanten en horen we de kleine karekiet. Op de buizen in het water – een landaanwinningproject – zitten wat aarzelend wippende, jonge witte

Visdiefje

Hugo Weenen

kwikstaarten om zich heen te kijken. En je kunt dan wel weten dat de roerdomp hier voorkomt, maar horen of zien is weer iets anders.

Roerdomp

Hugo Weenen

Toch, op de valreep krijgen we een prachtig zicht op de grote, geelbruine domphoren, reiddomp, butoor, rommeldoes – zoals zijn bijnamen luiden – terwijl hij langs ons vliegt en verderop in het riet landt.

Jan Wolkers schrijft over deze vogel in zijn Boekenweekgeschenk Zomerhitte: "Als je roerdompen moet fotograferen moet je zelf bijna een roerdomp worden". En verder: roerdompen zijn de schuwste vogels en je zou een gestalte van riet moeten zijn om deze nachtelijke moerasvogel te kunnen aanschouwen, bij voorkeur 's morgens wanneer de duisternis taant.**

Ooievaar

Hugo Weenen

Zijn lage 'woemp-woemp' hebben we niet gehoord, maar hé, is een idylle ooit compleet? Nou... een op libellen jagende boomvalk had zeker nog iets aan het plaatje toegevoegd. Dat deze zich niet liet zien, nemen we de gidsen beslist niet kwalijk. Al met al een prachtige avondexcursie!

*Bron: Wikipedia

**Overgenomen uit: Vogels kijken. Alle driehonderd Nederlandse vogelsoorten, Kester Freriks, Athenaeum-Polak & van Genneep, Amsterdam 2009

Gooise Vogels

Weet u het nog? Ons jubileumboek Gooise Vogels ligt klaar voor alle leden. Dus vergeet niet uw gratis exemplaar op één van de verenigingsavonden op te halen. Voor ieder lid is 1 gratis boek beschikbaar.

Maar..., u moet het boek wel afhalen voor 31 december 2017. Daarna is het niet meer gratis voor u beschikbaar.

U weet pas wat u mist als u het boek in handen heeft en u wilt het zeker niet missen. Dus haal het op en geniet van de vogels die in het Gooi voorkomen en door een keur van schrijvers uit eigen kring beschreven zijn. Natuurlijk zijn de foto's in het boek ook allemaal van eigen leden.

Afhalen dus vóór 31 december 2017!